

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

Quot modis beneficia acquirantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

nūllus. *Ult. de temp. ord. li. 6. & posset capitulum ex gratia omnibus concedere etiam inhabilibus, quod esset graue episcopo inuites postea permittit in suo episcopatu celebrare.*

Gratia an per mortē episcopi ex parte.

43 Tamen statuta facta à legato durant post mortem legati, vel post eius discessum. *c. si. de off. leg.* Sic potest dici in concessis à capitulo sede vacante, & hoc docet expressè Ioan. Imol. *in ca. 2. in fin. ne sede vacan.* unde tenendum est, quod gratia ista per mortem episcopi non expiret, quando ab eo est iure concessa, nec etiam si concessa sit à capitulo expirabit finita capituli potestate, quia gesta à capitulo valida sunt, & durant si rectè gesta sunt. *c. his que de maior. & d. c. uno. illo tit. lib. 6. Ancl. in c. 1. in fin. ne sede vacan. Federic. de Sen. conf. 16. capitulum.*

44 Poterit tamen episcopus reuocare ea, quæ nondum sortita sunt effectum. *arg. c. si qua de rebus. 12. q. 2. Pan. in d. c. cum o. lym. versic. 7. de maior.* quod si non reuocauerit, potestas data remanebit, quod est valdenotandum.

45 Sunt tamen quedam commendatiua litera, quæ dantur presbytero peregrinari volenti, ut ei liceat in aliena dicecesi celebrare, aliàs non poterit. *c. extraneo. & c. seq. 71. dist. c. 1. de cleric. peregr. scripsi in l. dimissorie. ff. de verb. signif. & formam vide 73. dist. c. 1. & seq.*

Quot modis beneficia acquirantur.

Iuste & iniuste beneficia acquiruntur.

HIS præmissis adnotandum est. Quot modis beneficia acquirere possimus? Respond. duobus modis, iuste & iniuste: iuste per titulum habilem & canonicum, de quo loquitur regul. 1. *de reg. iur. lib. 6. ubi beneficium ecclesiasticum sine canonica institutione obtineri non potest, ergo cum canonica institutione iuste obtinetur, iniuste sine canonica institutione, & titulo legitimo, Institutionem verò hic accipimus pro quacunque provisione, ut declarat Pan. &*

alii in c. auctoritate. ac in rub. de inst. post Dis. & alios in d. reg. 1.

2 Igitur quicumque non habet canonicam provisionem, iniuste acquirat, videlicet si per simoniam fortè usurparit, ut per totum. *tit. de simon. de qua multa scripsi in tit. de electio. derogat. in verb. simoniaco, in Concord. & in addit. ad tract. de simo. Ioan. Naucleri, quem modum sciunt trapetita simoniaca hæresis, ut docet text. in capit. 1. 23. dist.*

3 Vt si permutauit beneficium cum bonis, vel officiis temporalibus, simonia est. *c. si. de reuoc. permui.* Resignans quippe beneficium fratri uxoris, ut ille bonis patris renunciaret in fauorem resignantis beneficium, vel ut maiorem consequeretur dotem, committit simoniam. *Doct. in c. nobis, & per totum, de simo.* licet frequenter fiat à malis & perditis hominibus, sed vxor sic capta parum viuere, vel is qui sic eam duxit & filii sic progeniti quandoq; patris iniquitatem, cum Deus hoc voluerit, portabunt.

Resignans beneficium fratri uxoris, quando simonia committat.

4 Et sic tribus potissimum modis hæc simonia contrahitur, primò à manu, ut si pecunia detur, ut superius dixi, quando aliquid datur, vel suscipitur, & dantem & accipientem pariter damnatio Simonis titur. *inuoluit. c. quos constituit. & c. placuit. 1. q. 1. & per totum tit. de simo.* nam beneficia ecclesiastica sunt Dei dona, quia à Deo fidelibus, & à fidelibus Deo donantur, quæ ab eodem gratis accipiuntur, ideo gratis dari debent. *c. saluator. & c. res ecclesie. 1. q. 3. & simonia committitur, etiam si aliquod temporale remittitur. ut in c. veniens. 1. de testibus.*

5 Secundo à munere: munus enim ab obsequio est seruitus indebitè impensa, ut si quis seruiat episcopo sine stipendiis, ut ei pro seruitio conferat beneficium, vel stipendia, quæ eidem famulo debebantur ab episcopo, ipse remittit, ut episcopus eisdem provideat, simonia est. *c. sum nonnulli. 1. q. 1. & hoc etiam est frequentissimum: quod utinam esset ignotum, & procul exularet ab episcopis.*

Seruitus episcopo ut beneficium ab eo obriueat, simonia est.

6 Non dico tamen quin episcopus pos-

fit suo famulo conferre beneficium, si fit idoneus moribus, ætate, & scientia, ut dicitur in cap. cum in cunctis. de electio. dummodo hoc non fiat habita solum ratione seruitii, stipendorum, sed meritorum: at pauci illorum famuli beneficia sic obtinent hodie, sed quidam prælati ignari ignaros promouent, ac illis beneficia conferunt, doctos verò relinquunt.

Rogus pro indigno ut beneficium obineat, simoniam committit. 7 Tertio munus à lingua dicitur favor indebitè impensus: ut si quis roget episcopum, ut conferat beneficium non digno ob consanguinitatem, seu seruitium, vel quia ei notus est, simonia est: secus si quis roget, pro digno, & tunc is rogans meretur. d. c. sunt nonnulli. & c. etiam. de etate & qualitat. scripti in verb. simoniatis, in tit. de ele. derog. in Concord.

8 Simoniam etiam committit qui solo sanguinis ardore motus confert beneficium consanguineo, ut nunc ferè omnes prælati. ca. uno. §. omnibus. & ibi gl. in verb. carnalitate. ut ecclesiast. benefic. quod est verum, si habita tantum ratione sanguinis conferat, secus si ille mereatur, sicut extraneus: & tunc laudandus est conferens. ca. non satis. 26. dist. gloss. in c. r. de cohabita. cle. & mulier. etiam scribit Gratianus in c. sunt quidam. r. q. r. his verbis: Sunt quidam qui vel violentia, vel fauore non permittunt ecclesias regulariter ordinari, hos etiam decreuimus ut sacrilegos iudicandos: illa itaque preces reiciendæ sunt, quas vel ipse, qui promoueri cupit, vel amici eius fundunt, non spirituali sed carnali affectu, & quas non charitas interueniens, sed ambitio supplicans extorquet. c. filium. in sim. q. r. nec sunt nostri omnes prælati ab hoc sacrilegii crimine exempti, qui ad preces mulierum vel hæreticorum, seu aliorum beneficia ignaris sine examine conferunt. vel illis, nesciunt nunc quid faciunt.

Simoniacus quomodo debeat sibi providem. 9 Quarto simoniacus si velit animæ suæ providere, debet relinquere beneficium, vel illud à Papa impetrare narrando simoniam, & quod detur ei perinde valere: & committi debet absolutio à labe simoniæ, & excommunicationis, & irregularitatis incurræ: & deinde poni debet in literis.

Nos enim si absolutionem & dispensationem huiusmodi per te fieri contigerit (vt præfertur) volumus, & eidem N. Apostolica autoritate concedimus, &c. ut in aliis perinde valeat, ac si ab excessu excommunicationis absolutus, ac cum ea super irregularitate prædicta dispensatum extitisset, &c.

10 Quintò iniuste acquiritur beneficium, si precibus hæreticorum fuerit collatum. capit. 2. §. ad hæc. de heret. lib. 6. ubi sic scribitur, Ad hæc quoscūq; viros ecclesiasticos eos, qui ad preces huiusmodi pestilentium personarum dignitates, personatus, & quacūq; alia beneficia ecclesiastica sunt adepti, ex nunc priuamus taliter acquisitis, volentes quod tales & habitis careat perpetuò, & si receperint illa scienter, ad alia vel similia nequaquam impostorum admittantur.

11 Sextò iniuste acquiritur, quando per vim, vel aliàs per iniuriam aufertur beneficium ab eo, qui iuste fuit prouisus: ut in capitulo primo & per totum. de restitu. spolia. videmus sæpius hos diabolicos deuolutarios, iudices habentes propitios, quos pecuniis corrumpunt, interdum ob id pauperes priuari optimis beneficiis: sed istorum relinquamus insaniam, & Deum, ut respiciant, oremus.

12. Sunt & multi parentes, qui emunt suis filiis, vel consanguineis beneficia, & eis per fas & nefas acquirunt, & patres & filii in inferno quandoque cruciabantur, & istorum stultorum infinitus est numerus: ut scribit Ecclesiastes. ca. r. in fin. sed utinam intelligerent, & nouissima præuiderent, & illud dictum præ oculis haberent, Quid prodest homini, &c.

13 Et ferè hodie isti vicarii sunt simoniaci, & episcopos suos simoniacos faciunt, quia licet à iure sit prohibitum, ne episcopi recipiant aliquid pro beneficiorum collationibus. cap. non satis. & capit. r. de simoniac. fuit tamen decreto senatus permissum, ut aureum tantum & non plus reciperent, vt dico in §. quia vero, de public. concubin. in concord. sed isti vicarii non solum recipiunt aureum, verum illorum famuli pro

Acquirent beneficium ad preces hæreticorum est eo priuatus.

Deuolutarii auferrunt beneficia.

Patres filii emunt beneficia.

Vicarii episcoporum sunt simoniaci.

qua.

qualibet provisione : & isti vicarii quot aureos possunt, & oblatos recipiunt, unde & suos & seipfos damnant, illi vero qui sic coacti donant, non videntur simoniaci: qui non possint resistere, dummodo voluntariè non dent : quod non præsumitur. *Panormitan. & alii in capit. cum in ecclesie, de simon. ideo impetrari deberent beneficia istorum vicariorum, & hanc simoniam probare, quam episcopi ratam non haberent, ut arbitror: & iudices exacte ista deberent servare, & non essent tot simoniaci, sed fortè Claudius accusat mechos, &c.*

14 Sunt & alii plurimi iniuste acquirendi modi, quos multi bene norunt in perniciem tamen suarum animarum : ideo eos reitico : sed iustos modos abundè tractabo, ne inducam aliquem in damnationem, cum ætas nostra maximè plus satis sit ad malum prona. *cap. omnis ætas. q. 1.*

15 Istos enim iniustos modos ignari etiam sciunt, & exercent, & tot beneficia sibi & suis quærunt, ut omnes famuli eorù, etiam stabularii, sint beneficiis onerati, & ipsi abbatibus & episcopatibus. & hoc unde? ex simonia matre ambitiosorum & imperitorum, quia omnis ignarus malus, ut Menander Græcus ait.

16 Non dicitur etiam canonicè institutus, qui beneficium habet ex transactione quæ non comprehenditur in canonica institutione *per text. in capitulo si quando, de officio delegat. unde si quis cum aduersario transigat, debet nouam petere prouisionem, alioqui eidem quo ad titulum non proderit.*

17 Dicamus nunc iuste & canonicè quot modis beneficia nobis acquirantur, & certum est quatuor potissimum modis, sub quibus alii continentur, videlicet per electionem, præsentationem & institutionem, collationem, & Papæ provisionem, & de his omnibus inferius est tractandum.

18 Itaque cum ex vero & iusto titulo quis beneficium acquirat, canonicè obtinere dicitur. *cap. 1. de reg. iur. lib. 6.*

Canonica institutio quæ dicitur.

Canonica igitur institutio seu collatio dicitur, quæ est facta secundum canones, & à iure canonico probata, teste Ioan. Andr. *in capitulo non potest. in principio. de præb. libr. 6. cap. 1. de concess. præb. ibid. per text. in cap. causam in fin. de reser. ubi canonicè fieri id dicitur, quod iure fit, & secundum ius canonicum, cap. cum olim, de dolo. cap. grauis, de censib. cap. uno, de exate & qualitat. libr. 6. & canonica electio quæ iure facta est, cap. 1. de elect.*

2 Canonicè institutus is dicitur, qui iure prouisus est. *capitulo extirpanda. §. qui uerò, de præb.*

3 Canonicè etiam dicitur quis obtinere, quando habuit ab eo, qui in iure poterat conferre. *capitul. si gratiosè, de reser. libr. 6. & cap. statutum, de præbend. ibidem.*

4 Solet itaque hoc verbum canonicè, referri ad potestatem conferentis, non ad habilitatem recipientis: teste *Specula. in rub. de lapsis & dispensa. §. dicendum. vers. sed nunc quid nos. & ca. seq.*

5 Ego tamen dicerem, quod non dicitur canonicè obtinere is, qui non est habilis, ideo ad utrunque verbum canonicè referendum esse, *per ca. super inordinata. de præb. c. causam, de elect. & c. super eo. ibid. quia inhabilis non tenet secundum ius: ergo hoc non dicitur canonicum, nec canonicè obtinere, quia non est valida collatio, igitur non canonica.*

6 Vnde inoleuit practica curiæ Romanæ, per quam si quis dicat se canonicè duo obtinere beneficia, & ea ex dispensatione teneat, hoc non prodest: quia verbum canonicè, est valde latum, ob id oportet exprimere, quod ea ex dispensatione teneat, & ob hoc multas reiectas dispensationes vidi, quia propriè in iure canonico illud canonicum dicitur quod est à iure canonico comprobatum, & ratum. *c. postulasti, de cleri. excom. ni. si sit legitimum dicitur, quod lege confirmatur, & approbatur. l. legitima. ff. de pact. scripti in l. lege obuenire. ff. de verb. sign.*

7 Et ideo canonica collatio dicitur,

Dans pro collatione an sit simoniacus

Transactio non est canonicus titulus.

Canonicè verbum, & ad conferentem & ad recipientem referuntur.